

KELIAUTOJŲ KLUBAS „KITOKIE MARŠRUTAI“

**VANDENS ŽYGIS KUMYRO, KORGONO IR ČARYŠO UPĖMIS
ALTAJAUS KALNUOSE**
(Altajaus kraštas ir Altajaus Respublika, Rusija)

ATASKAITA

2009-10-12
Vilnius

Organizacijos pavadinimas: Keliautojų klubas „Kitokie maršrutai“

Žygio sudėtingumo kategorija: IV

Turizmo šaka: vandens

Žygio rajonas: Vakarų Altajus, Altajaus kraštas ir Altajaus Respublika, Rusijos federacija

Data: 2009 m. rugpjūčio 15-30 d.

Žygio dalyvių sąrašas:

Vardas, pavardė	Miestas	Klubas
Jonas Balčiūnas	Vilnius	Keliautojų klubas „Kitokie maršrutai“
Arūnas Gudiničius	Vilnius	Keliautojų klubas „Kitokie maršrutai“
Mindaugas Beniušis	Vilnius	Keliautojų klubas „Kitokie maršrutai“
Gediminas Andriukaitis	Vilnius	Vilniaus vandens turizmo sporto klubas „Vikingai“

Grupės vadovas: Jonas Balčiūnas, tel. +370 687 22804, el. paštas info@holograma.lt

Ataskaitą paruošė: Arūnas Gudiničius, tel. +370 686 71212, el. paštas vejaslange@gmail.com

Keliautojų klubo „Kitokie maršrutai“ pirmininkas Arūnas Gudiničius

2009 m. spalio 12 d.

(parašas)

A. V.

Kelionė užregistruota keliautojų klube „Kitokie maršrutai“ (Reg. Nr. 1)

Ekspertų išvada apie sudėtingumo kategoriją – Vilniaus vandens turizmo sporto klubas „Vikingai“

1. BENDRA INFORMACIJA APIE KELIONĘ

Grupės nariai: Jonas Balčiūnas (grupės vadovas), Arūnas Gudiničius, Mindaugas Beniušis ir Gediminas Andriukaitis.

Maršruto vieta: upės Kumyras, Korgonas ir Čaryšas Vakarų Altajaus kalnuose, Korgono kalnagūbryje, Altajaus krašte ir Altajaus Respublikoje.

Maršruto ilgis: autotransportu nuvažiuota 957 km.; pėsčiomis nueita 71 km.; kajakais nuplaukta 155 km.

Maršruto trukmė: 12 žygio dienų (nuo Barnaulo iki Barnaulo).

Laikas: 2009 rugpjūčio 15-30 d.

Plaukimo priemonės: pripučiami kajakai – dvi „Saidės“ (3,60 m ilgio) ir du „Edelveisai“ (3,20).

Kelionės maršrutas

Transporto priemonė	Maršrutas	Atstumas, km
Traukiniu	Vilnius – Maskva	944
Lėktuvu	Maskva – Barnaulas	3700
Mikroautobusu (4x4)	Barnaulas – Bijskas – Čerga – Ust-Kanas – Ust-Kumyras – dešinysis Kumyro krantas, 5 km nuo žiočių	507
Pėsčiomis	Dešinysis Kumyro krantas, 5 km nuo žiočių – dešiniojo Kumyro intako Krasnojarkos žiotys – 5 km nuo žiočių palei Krasnojarką – Krasnojarkos žiotys	31
Kajakais	Kumyru nuo Krasnojarkos žiočių iki Čaryšo – Čaryšu iki Korgono kaimo	50
Pėsčiomis	Korgono kaimas – viršūnė Belok Balalaika – Gorelyj Korgon santaka su Priamoj Korgon	40
Kajakais	Gorelyj Korgon santaka su Priamoj Korgon – Korgonu iki Čaryšo – Čaryšu iki gyvenvietės Čaryšskoje	105
Autobusu	Čaryšskoje – Barnaulas	450
Lėktuvu	Barnaulas – Maskva	3700
Traukiniu	Maskva – Vilnius	944

2. DETALUS KELIONĖS MARŠRUTAS (nuo Barnaulo iki Barnaulo). Judėjimo grafikas ir techninis maršruto aprašymas

Žygio diena	Data (2009 rugpjūčio mėn.)	Stovyklos vieta (judėjimo atkarpos pabaiga)	Judėjimo atkarpos ilgis, km	Judėjimo laikas, val	Judėjimo priemonė	Aukštis virš jūros lygio judėjimo atkarpos pabaigoje, m	Kelio charakteris, gamtinės kliūtys, pavojingos atkarpos
1.	16 d.	Barnaulas – dešinysis Kumyro krantas, 5 km. nuo santakos su Čaryšo upe.	507	9	Mikroautobusas su visais varomais ratais	790	Du trečdaliai kelio asfaltas, trečdalis žvyro danga. 5 km. šalia Kumyro – visureigių kelias, sausu metu pravažiuojamas ir lengvaisiais automobiliais.

2.	17 d.	Kairysis Kумыro krantas, tarp intakų Pdjomnyj ir Ščebniucha.	16	7	Pėsčiomis (su 34 kg. kuprinėmis)	915	Arklių ištryptas takas, su nuosaikiu kilimu aukštyn. Pabaigoje per akmenis tarp upės ir stačių uolų.
3.	18 d.	Dešinysis Kумыro krantas, 50 metrų žemiau Krasnojarkos žiočių.	15	8	Pėsčiomis (su 34 kg. kuprinėmis)	972	Pradžioje staigus kilimas arklių ištryptu taku, po to reljefas sulėkštėja. Bridimas per Kумыrą (gylis apie 1 metrą). 9 km suvaikščioti pimyn ir atgal žvalgant Kумыro intaką Krasnojarką. Išklydus iš tako kai kur teko brautis per aukštą pievų žolę ir miškų bruzgynus.
4.	19 d.	Kairysis Kумыro krantas prie slenksčio Mendoj.	22	5	Plaukte	808	Kумыro pradžioje rėvos besikaitaliojančios su ramiais ruožais, už tilto Ipatjevskij – beveik ištisinės. Keturi, palygint nesudėtingi (2 kat.) slenksčiai.
5.	20 d.	Korgono kaimas	28 (12 – Kумыr u, 16 – Čaryšu)	8 (5 – Kумыr u, 3 – Čaryšu)	Plaukte	562	Korgono atkarpoje beveik ištisinės rėvos, keturi 3-5 sudėtingumo kategorijų slenksčiai. Čaryšas – palyginti ramūs ruožai su pasitaikančiomis gana galingomis rėvomis.
6.	21 d.	2 km į rytus nuo Belok Balalaika.	21	7	Pėsčiomis (be daiktų, daiktus gabeno du arkliai)	1605	Pradžioje lėkštas, pabaigoje labai status kilimas. Įveikta 1750 m. perėja.
7.	22 d.	Poilsio diena. Kopimas į Belok Balalaika (2054 m.) ir atgal į tą pačią stovyklą.	7	4	Pėsčiomis (be daiktų)	2054-1605	Reljefas nuosekliai kylantis, tako nėra, ėjimas nesudėtingas. Grupės vadovas Jonas per 7 val. arkliais sujodinėja 30 km. iki Korgono upės – nugabena kajakus.
8.	23 d.	Paseka ant kairiojo Gorelyj Korgon kranto, kilometras iki santakos su Priamoj Korgon.	12	4	Pėsčiomis (su 23 kg. kuprinėmis)	1036	1880 m. perėja. Lietus. Trumpindami kelią leidomės be tako kalno šlaitu per aukštą žolę. Po to pažliugęs arklių ištryptas takas.
9.	24 d.	3 km. žemiau intako Antonov Korgon, dešinysis Korgono krantas.	17	6	Plaukte	812	Korgono pirma dalis – ištisinės gan smarkios rėvos, slalomas tarp akmenų. Aštuoni slenksčiai (trys 3-4 sudėtingumo kategorijos, likę paprastesni).
10.	25 d.	Dešinysis Čaryšo krantas, 6 km. žemiau intako Boljšaja Tatarka.	35 (14 – Korgon u, 21 – Čaryšu)	8 (4 – Korgon u, 5 – Čaryšu)	Plaukte	565 (Korgono žiotyse)	Sudėtingiausia Korgono atkarpa – šeši (3-5 sudėtingumo kategorijos) slenksčiai ir stiprios ištisinės rėvos. Čaryšas – gan ramūs ruožai su reguliariai pasitaikančiomis gana stipriomis rėvomis.

11.	26 d.	Kaimas Čaryškoje, dešinysis Čaryšo krantas	53	7	Plaukte		Čaryšas – ramus ir gan lėtas ruožas, viena kita nestipri rėva.
12.	27 d.	Barnaulas	450	8	Autobusu PAZ		Du trečdaliai kelio asfaltas, trečdalis žvyro dangas.

Upių charakteristikos

Kumyras: vidutinis metinis debitas žiotyse – 35,6 m³/s, vidutinis nuolydis plauktame ruože – 6,5 m/km.
Korgonas: vidutinis metinis debitas žiotyse – 25,4 m³/s, vidutinis nuolydis plauktame ruože – 15 m/km.

Pagrindinių slenksčių aprašymai

Slenksčio pavadinimas	Sudėtingumo kategorija	Trumpas aprašymas
Kumyro upė		
Tormoz	3-...3	Dvi 0,5-1 metro aukščio nuopylos.
Krasnojarka	3...4-	Dvi nuopylos. Pirmą apie 3 metrų pločio ir 0,5 metro aukščio. Antra jau kiek dešiniau nuo pirmos, stipresnė – 3,5 m pločio ir 1 metro aukščio su ganėtinai stipria bačka
Medvežijj	2-	Neišsiskiriantis iš bendro rėvų fono – dideli akmenys dalina upę į dvi dalis.
Kosoj	2-...2	Už intako Beriozovyj kairiajame upės posūkyje.
Skrytyj	2-	Keli akmenys suspaudžia srovę, nedidelė nuopyla.
Lotok	2-...2	Rėvos pabaigoje susiaurėjimas ir šviri nuopyla.
Mendoj	3...4	Slenkstis prasideda iš karto už 4 metrų aukščio akmens vidury upės. Tada upė suka į dešinę ir sąnašų sala padalina vagą į dvi dalis. Čia prasideda antroji slenksčio dalis. Dešinėje beveik metro aukščio nuopyla su bačka, bet praėjimas daugmaž tiesus, be didesnių prispaudimų. Kairėje kiek sudėtingiau. Iš pradžių slalomas tarp akmenų, tada apie 1,5 metrų aukščio kreivoka nuopyla.
Devičij plios	4...5	Slenksčio pradžioje, vos įplaukus į kanjoną viena po kitos seka dvi metrinės nuopylos, toliau laviravimas pro styrantį „dantį“ – išsikišusį smailą akmenį. Jam iš kairės – negabaritinis praėjimas, dešinėje – nuopyla, apie 1,5 metro aukščio su nestipriu prispaudimu į dešinės pusės uolas. Po to – laviravimas tarp akmenų ir šokinėjimas per bačkas. Kanjonas baigiasi gilia ir ramia vieta.
Boljšoj	Negabaritinis	Keletas siaurų plyšių, bendras kritimas slenkstyje apie 5 metrus. Prie labai aukšto vandens galbūt praplaukiamas (5 s. k.).
Malyj	2+...3	Upės vaga susiaurėja, dvi nuopylos su bačkomis dešimties metrų intervalu.
Integral	2-...2+	Pagrindinė srovė susispaudžia išilgai kairiojo kranto, prie aukšto vandens galimas prispaudimas prie nedidelės uolos kairėje.
Korgono upė		
Kofeinyj	2-	100 metrų už Gorelyj ir Priamoj Korgon santakos. Rėva, gale metrinė nuopyla su prispaudimu į kairės pusės uolas.

Viraž	3+...4	Slenkstis prasideda greito vandens ruožu, tada kelios 0,5-1,0 metro aukščio nuopylos, toliau 50 metrų srovės ir vėl 0,5 metro nuopyla posūkyje į dešinę.
Spartak	4	Tai beveik 3 metrų aukščio slenkstis-krioklys su pakankamai minkšta bačka apačioje.
Aurora	3...3+	Slenkstis prasideda ties nedideliu dešiniu ju intakėliu staigiu kairiu posūkiu. Posūkio pabaigoje dvipakopė apie 1 metro bendro kritimo nuopyla, už 10 metrų nuo jos nuo kairio kranto į srovę įsirėžia smaili lygintuvo (arba laivo Aurora) formos uola. Prie vidutinio vandens didelių problemų nebuvo, bet esant aukštam vandeniui čia susidaro labai stiprus prispaudimas į plyšį. Ant uolos pritvirtinta memorialinė lentelė – 2003 metais čia žuvo trys žmonės.
Razinia	3+...4-	Už salos, po negilios rėvos dvi nuopylos su siaurais praėjimais.
Želob	4...4+	Stiprios rėvos pabaigoje dvi kampu viena į kitą pasisukusios nuopylos. Srovė teka tarp uolos kairėje ir didžiulių akmenų dešinėje – savotišku loviu.
Stupenjka	3-...3+	Tai beveik visos upės pločio metro aukščio nuopyla. Švari, be jokių papildomų kliūčių. Prie vidutinio vandens susidaranti bačka ne itin stipri.
Siurpriz	4	Stipri centrinė srovė, laviravimas tarp akmenų, pabaigoje ties kairėje esančia didele uola – metrinė nuopyla ir labai suktos srovės bačka.
Abzac	4...5-	Srovėje atsiranda aukšti uoliniai „pirštai“, ir laviravimo koridoriai tarp jų. Stipri srovė spaudžia prie akmenų.

Kelionės išlaidos

Išlaidos	Suma, Lt (keturiems žmonėms)
Rusijos ir Baltarusijos vizos	1080
Bilietai traukiniu Vilnius-Maskva-Vilnius	1520
Bilietai lėktuvu Maskva-Barnaulas-Maskva	4800
Samdytas mikroautobusas Barnaulas-Ust-Kumyras	940
Bilietai autobusu Čaryškoje-Barnaulas	200
Registracija	80
Maistas	400
Arkliai ir pirtis	200
Transporto bilietai Maskvoje (traukinys į oro uostą, metro, bagažo saugojimas)	100
Iš viso:	9320
Iš viso vienam žmogui:	2330

Rusijos rublio kursas 2009 m. rugpjūčio 14 dienai: 10 rublių = 0,76 lito.

REZULTATAI

Per 12 žygio dienų: autotransportu nuvažiuota 950 km.; pėsčiomis nueita 71 km.; kajakais nuplaukta 155 km. (Kumyru, III kat. – 34 km., Korgonu, IV kat. – 31 km., Čaryšu – II kat., – 90 km.).

Nors Kumyro ir Korgomo upėmis kamet nusileidžia po kelias grupes, bet *pirmą kartą* šiomis upėmis praplaukta vienviečiais pripučiamais kajakais. Įprastai naudojami žymiai didesnės keliamosios galios dviviečiai arba keturviečiai katamaranai. Išžvalgyta 5 kilometrai Krasnojarkos žemupio – didžiausio dešiniojo Kumyro intako.

IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

Puikus sportiškas maršrutas. Gera treniruotė prieš sudėtingesnius – V kategorijos žygius.

Esant vidutiniam (kaip mūsų atveju) ar kiek aukštesniam vandens lygiui vienviečiai pripučiami kajakai yra visiškai tinkami tiek Kumyru, tiek Korgonui. Sudėtingiausi ruožai – slenkstis kanjonas Devičyj plios Kumyre ir Korgono žemupio ruožas už tilto Čiortovyj most su slenksčiais Siurpriz ir Abzac.

Esant labai aukštam vandeniui leisti Korgonu kajakais būtų pernelyg rizikinga. Kumyras tokiu atveju tinkamesnis, be to maršrutą būtų galima praplėsti įjungiant didžiausią Kumyro intaką – Krasnojarką. Priėjimas iki Krasnojarkos – nuo kaimo Kaisyn ant Čaryšo kranto taku palei upelį Boljšoj Kaisyn. Toliau kalnagūbrio perkopimas (perėja 1800-1900 m., aukščiausia viršūnė – 2432 m.) ir nusileidimas palei upelį Podjomnyj. Prie aukšto vandens Krasnojarka tikrai yra praplaukiama.

LITERATŪRA

1. Томин Алексей Михайлович. Отчет о походе на Кумир и Коргон, 1999 год (Отчет: Водный, 08/1999)
2. Ходов А.С. Кумир, Коргон, Чарыш (Отчет: Водный, 01/2000)

PRIEDAI

- 1 priedas. Nuotraukos iš kelionės
- 2 priedas. Trumpas kelionės (kiekvienos dienos) aprašymas
- 3 priedas. Maršruto schema
- 4 priedas. Maršruto lapas (prieš kelionę), rusų kalba
- 5 priedas. Ekspertų išvada apie sudėtingumo kategoriją

1 priedas. Nuotraukos iš kelionės

Gediminas Kumyro slenkstyje Devičyj plios.

Mindaugas Kumyro slenkstyje Malyj.

Pakeliui į Korgono aukštupį: viršūnėje Belok Balalaika (2058 m.)

Arūnas Korgono slenkstyje Viraž

Grupės nariai įveikia Korgono slenkstį Spartak (iš kairės viršuje: Gediminas, Jonas, Arūnas, Mindaugas)

Grupės nariai maršruto pabaigoje ant Čaryšo kranto už gyvenvietės Čaryškoje (iš kairės: Arūnas, Mindaugas, Jonas, Gediminas)

2 priedas. Trumpas kelionės (kiekvienos dienos) aprašymas

1 diena (rugpjūčio 16 d.).

Barnaule lėktuvas nusileido 6:50 vietos laiku. Susitinkam su mūsų vairuotoju – Pavelu ir važiuojam į supermarketą – čia jis dirbantis visą parą. Pagal iš anksto sudarytą sąrašą perkamės maisto. Pavelas mus priregistruoja pašte ir iš Barnaulo pajudam apie 11 val. Važiuojam į pietus per Bijską, Čergą, Ust-Kaną. Ust-Kumyro kaime kirtę Čaryšo upę dar apie 5 kilometrus nuo žiočių kylam palei Kumyro upę ir sustojam nakvynės kiek aukščiau slenksčio Boljšoj.

Judėjimo laikas – 9 val. Nuvažiuota apie 507 kilometrai. Aukštis 790 m. Nakvynė kairiajame Kumyro krante, tarp slenksčių Boljšoj ir Devičyj Plios.

2 diena (rugpjūčio 17 d.).

Miegojome ilgai, ilgai pakavom kuprines, ir pajudėjom tik 12 val. Iki tilto Ipatjevskij dar ėjo visureigių kelias. Už tilto kelias vingiuoja kilometrą link pasekos, o mes perėję tiltu, toliau žygiuojam jau kairiuoju Kumyro krantu. Čia takas gan siauras, ištryptas arklių. Keletas pastarųjų dienų buvo be lietaus, tad takas jau buvo pradžiūvęs ir eiti buvo gana paprasta. Kilimas aukštyn irgi palygint nuosaikus. Už kilometro nuo tilto takas priartėja prie upės, kitame krante pamatome paseką, o šiame – karutį ant ištempto lyno. Matyt bitininkas jį naudoja persikėlimui per upę. Einam toliau, bet pasirodo, kad pametėme taką – atsimušame į stačias uolas palei pat upę. Tenka grįžti porą šimtų metrų atgal nuo ištempto lyno ir randame tako atšaką kylančią į viršų. Užkylame aukščiau ir takelis čia vingiuoja per plačias altajietiškas pievas.

Dar už poros kilometrų prieinam intaką Podjomnyj. Ten įsikūrusi dar viena paseka. Matom besidarbuojantį šeimnininką. Užeinam pasisveikinti. Šeimnininkas, vardu Nikolajus, pakviečia arbatos. Užeinam, mus pavaišina medum, mes lietuviškais lašiniais. Pakalbam, padėkojam, atsisveikinam ir judam toliau. Takas vingiuoja tarp stačių uolų ir upės. Paeję porą kilometrų randam gražią aikštelę ir stojam nakvynės.

Judėjimo laikas – 7 val. Nueita 16 kilometrų. Aukščių skirtumas: 790-915 m. Nakvynė kairiajame Kumyro krante, tarp intakų Pdjomnyj ir Ščebniucha.

3 diena (rugpjūčio 18 d.).

Pabudom apie 7.00 ryto ir jau apie 10.00 pajudėjom. Pirmus porą kilometrų takas staigiai kilo į viršų, po to sulėkštėjo ir perėjo į platų, gyvulių ištryptą kelią.

Praėjome kedrų giraitę, prisirinkome konkorėžių. Prie Ščebniuchos intako radom trobelę apie kurią pasakojo Nikolajus. Nieko nebuvo, tad apžiūrėjome. Trobelė atrodo gan naujai, tvarkingai užlaikoma. Viduj virš gultų pakabinti čiužiniai, sustatyti puodai, kieme priskaldyta malkų.

Už 6 kilometrų nuo nakvynės vietos priėjome Krasnojarkos žiotis. Čia žemėlapyje pažymėta brasta. Nusimaunam kelnes, dedamės botus, kuprinę, po irklą į rankas ir panirdami iki pusės šlaunų, slidinėdami per akmenis iš lėto brenam per srauną Kumyrą.

Jau galėtume plaukti, bet dar norim pasižvalgyti palei Krasnojarką – pažiūrėti ar ji tinkama plaukimui pripučiamais kajakais. Žiotyse šiuo metu upelis gan sekus, bet atkarpomis būtų galima plaukti. Paslepiam laivus ir su palengvintom kuprinėm kylam dešiniuoju Krasnojarkos krantu. Už kilometro priėjom trobelę (tuščia), už jos iš karto paseka. Taip pat nieko nėra. Eidami į paseką išsukom iš pagrindinio tako, tad už pasekos teko brautis per bruzgynus ir aukštą pievų žolę. Toliau eidami palei Krasnojarką iš gana aukštai apžiūrime kelis slenksčius. Nuėjus apie 4,5 kilometrus nuo žiočių takas persikelia per upę. Jau pradėjo temti tai mums reikėjo arba nakvoti čia ir rytoj dar eiti aukštyn arba grįžti prie Kumyro. Vieta stovyklai nebuvo gera, tad pasvarstėme, kad jau norime ryt plaukti ir grįžtam iki Krasnojarkos žiočių, kur ir mūsų kajakai buvo paslėpti. Grįždami jau radome teisingą taką, kuris vingiavo aukščiau kalno šlaitu, aplenkdamas paseką.

Judėjimo laikas – 8,5 val. Nueita 15 kilometrų. Aukščių skirtumas: 915-972 m. Nakvynė dešiniajame Kумыro krante, iškart už Krasnojarkos žiočių.

4 diena (rugpjūčio 19 d.).

Išplaukėm tik 13 valandą. Ilgai dėliojomės daiktus, pūtėme laivus. Oras puikus – saulė, danguj nei debėsėlio. Upėje iš karto prasidėjo rėvutės. Nestiprios. Laivai kartais siekdavo dugno akmenis – vis dėl to aukštupys. Leidžiantis žemyn, už tilto Ipatjevskij, ramių ruožų vis mažėjo ir rėvos darėsi beveik ištisinės. Praplaukėm be sustojimų keturis locijoje pažymėtus slenksčius – Medvežij, Kosoj, Skrytyj ir Lotok. Slenksčiai nebuvo sudėtingi ir nelabai išsiskyrė iš bendro rėvų fono.

Baigėsi medus. Pakeliui užsukome į tris pasekas, į Nikolajaus taip pat, bet nei vienoje nieko neradome. Apsistojom praktiškai jau įplaukę į slenkstį Mindoj, kairiam krante iš karto už 4 metrų aukščio akmens vidury upės. Tai jau sudėtingesnis slenkstis, tad ji paliekam rytojaus rytui.

Judėjimo laikas – 5 val. Nuplaukta 21,5 kilometrų. Aukščių skirtumas: 972-808 m. Nakvynė kairiajame Kумыro krante prie slenksčio Mindoj.

5 diena (rugpjūčio 20 d.).

Rytas prasidėjo nuo slenksčio Mindoj. Jis prasideda iš karto už 4 metrų akmens vidury upės. Tada upė suka į dešinę ir sąnašų sala padalina vagą į dvi dalis. Čia prasideda antroji slenksčio dalis. Dešinėje beveik metro aukščio nuopyla su bačka, bet praėjimas daugmaž tiesus, be didesnių prispaudimų. Kairėje kiek sudėtingiau. Iš pradžių slalomas tarp akmenų, tada apie 1,5 metrų aukščio kreivoka nuopyla. Pirmą dalį įveikėm iš eigos, tada sustojam saloje, apžiūrim, vieni filmuoja ir fotografuoja, kiti įveikia kairę protaką, po to filmuoja kiti ir įveikiam ir dešinę protaką.

300 metrų už Mindoj'aus gražiausia Kумыro vieta – kanjonėlis Devičyj Plios. Vos įplaukus į kanjoną viena po kitos seka dvi metrinės nuopylos, toliau laviravimas pro styrantį „dantį“ – išsikišusį smailą akmenį. Jam iš kairės – negabaritinis praėjimas, dešinėje – nuopyla, apie 1,5 metro aukščio su nestipriu prispaudimu į dešinės pusės uolas. Po to – laviravimas tarp akmenų ir šokinėjimas per bačkas. Kanjonas baigiasi gilia ir ramia vieta. Apžiūrim, statom saugą iš vandens, pačioje kanjono pabaigoje. Filmuojam, fotografuojam – Jonas ir Gediminas sėkmingai įveikia slenkstį. Viršuje poilsiauja rusų šeimynėlė. Labai stebisi ko mes čia iš Lietuvos atsibeldėm ir kviečia arbatos. Nusiteikę labai geranoriškai.

Toliau – slenkstis Boljšoj. Deja prie vidutinio vandens lygio jis nepraplaukiamas – keli vos metro skersmens praėjimai su didelėmis nuopylomis. Bendras vandens kritimas slenkstyje – apie 5 metrus. Visi apsinešam dešiniuoju krantu.

Dar už kilometro – slenkstis Malyj. Stojam. Apžiūrim. Upės vaga susiaurėja, dvi nuopylos su bačkomis dešimties metrų intervalu. Sėkmingai praplaukiam. Po to dar paprastesnis slenkstis Integral, kurį praplaukiam be žvalgybos. Už jo upė jau nurimsta ir už poros kilometrų įteka į Čaryšą. Čia pat ir Ust-kумыro kaimas. Pradeda lynoti. Einam į parduotuvę. Po tiltu pralaukiam lietų, užkandam ir plaukiam toliau Čaryšu iki Korgono kaimo. Čaryšas jau palyginti didelė upė, nors dėl rėvų gausos laikoma beveik II kategorijos sudėtingumo. Korgoną pasiekiam po 3 val plaukimo.

Einam į kaimą tikėdamiesi gauti nakvynę, pirtį ir arklių užsimetimui į Korgono aukštupį. Viską gauname pas pirmą sutiktą moteriškę.

Judėjimo laikas – 5 val. Kумыru ir 3 val. Čaryšu. Nuplaukta 12 kilometrų Kумыru ir 15-17 Čaryšu. Aukščių skirtumas: 808-750 m. Nakvynė Korgono kaime, Naberežnaja ulica, 45. Pas Stiopą.

6 diena (rugpjūčio 21 d.).

Ryte užtrunka arklių sugaudymas. Oras prastas – tuoj tuoj lis, tad kantriai laukiame. Galų gale gaunam du arklius. Kroviniai ir šeimnininkas Stiopa ir telpa ant jų, o mes pėsčiomis. Pajudam jau gerokai įdienojus. Prajojam kaimelio kapines, ant kalniuko šlaito. Mūsų maršrutas vingiuoja tai vienu, tai kitu upelio Vorovskaja krantu. Tenka bristi, kojos sušlampa. Vėl pradeda lynoti lietūs. Kylant į viršų mažėja medžių, krinta temperatūra. Prajojam prieš 20 metų sudegusį ir dar net nepradėjusį atauginti mišką. Dar aukščiau medžiai beveik baigiasi, pasirodo badano ir maralo šaknies plantacijos. Atsiduriam ar tai rūke ar tai debesyse. Perėja čia pat. Grožimės atsivėrusiais vaizdais. Leidžiamės žemyn.

Stiopa nujoja kiek į šoną – įsitikina, kad kaip ir tikėjosi, senoji trobelė sudeginta. Kiek žemiau turėtų būti dar viena. Leidžiamės toliau ir prijojam taip pat sudegusią trobelę... Bet žvelgiant žemyn, slėnyje įžiūrim kažkokį žmogaus rankų darbo daiktą – pagal savo dydį atrodė kaip šuns būda. Priėjom arčiau gal puskilometrį – pasirodo, tai naujoji brakonierių trobelė! Didelė ir tuščia. Kiek prižiūkslinta, bet yra visa infrastruktūra – šaltinėlis vandeniui atsinešti, kedrynas malkoms, krosnelė viduje, ugniakuras lauke. Pasikuriam krosnelę ir prišildom trobelę kaip pirtį – šiluma kaulų nelaužo, o ir rūbai džiūna puikiai. Nukamanojam arklius, Stiopa juos supančioja ir paleidžia į laukus. Vakarop dangus išsigiedrijo, pilnas, net tirštai pilnas žvaigždžių. Tikimės, kad ryt nelis.

Judėjimo laikas (daugiausia pėsčiomis ir pasikeisdami šiek tiek arkliais) – 7 val. Nuėjom 21 kilometrą. Persiritom per 1750 metrų aukščio perėją. Aukščių skirtumas: 620-1600 m. Nakvynė trobelėje, ties Belok Balalaika.

7 diena (rugpjūčio 22 d.).

Poilsio diena. Jonas kartu su Stiopa ir dvejais arkliais nugabena laivus ir kitą įrangą žemyn, prie Korgono (apie 30 km ten ir atgal), o mes tryse liekam – kopiam į viršūnę Belok Balalaika, ieškom auksinės šaknies. Nakvynė ten pat, trobelėje, ties Belok Balalaika.

8 diena (rugpjūčio 23 d.).

Išėjome apie vidurdienį. Kol per plačias pievas pilnas maralo šaknies ėjome link perėjos (1880 m.) švietė saulė. Kiek nusileidus už perėjos, dar spėjom papietauti ant aukšto skardžio ir pradėjo lyti. Trumpindami kelią išsukom iš tako ir leidomės gan stačiu kalno šlaitu per vešlią augmeniją. Nusileidę pataikėm į gan platų arklių ištryptą purvo taką. Take vis surasdavom įsispaudusias meškos pėdas – matyt ir ji neseniai čia praėjo. Eidami juo pasiekėm upę Podjomnąją. Už kokio kilometro ji įtekėjo į Gorelyj Korgoj, tad toliau jau ėjom kairiuoju jo krantu. Kelis kartus teko perbristi iš vieno kranto į kitą. Artėjant prie pasekos lietus nurimo, o jau besileidžiant į slėnį, kuriame buvo paseka, išsigiedrijo visiškai. Radome vakar Jono atgabentus mūsų kajakus ir pasekos prižiūrėtoją Dimitrijų. Nusprendėm čia ir pernaktuoti – Dimitrijus pasiūlė mums miegoti lauke, po pusiau atviru daržinės stogu, ant šieno.

Judėjimo laikas – 4 val. 30 min. Nuėjom 12 kilometrų. Persiritom per 1880 metrų aukščio perėją. Aukščių skirtumas: 1600-1036 m. Nakvynė pasekoje, ant Korgono kranto.

9 diena (rugpjūčio 24 d.).

Miegoti buvo gan šalta. Pasirodo buvo šalna – viskas aplink pasidengė šerkšnu. Kajakai pabalę, kabančios nespėjusios išdžiūti kojinės – sukietėjusios. Bet iš už kalno lendanti saulutė viską sušildo ir išdžiovina. Pasinėšėm laivos 300 metrų žemyn upe nuo pasekos ir kaip pasirodė pradėjom plaukti. Iškart slenkstis Kofeinyj ir prasidėjo ištisinė rėva – atsipalaiduoti laiko tikrai nėra. Be žvalgybos vieną po kito praplaukiam penkis paprastesnius slenksčius ir sustojam apžiūrėti jau sudėtingesnio slenksčio Viraž. Slenkstis prasideda greito vandens ruožu, tada kelios 0,5-1,0 metro aukščio nuopylos, toliau 50 metrų srovės ir vėl 0,5 metro nuopyla posūkyje į dešinę. Praplaukiam ir stojam kairiajam krante po didžiuliu kedru įtartinais ramiai ruože. Žvelgiant pasroviui nesimato visiškai, bet mes žinom, kad čia pat garsusis slenkstis Spartak. Einam apžiūrėti, renkamės filmavimo ir saugos vietas. Tai beveik 3 metrų aukščio slenkstis-krioklys su pakankamai minkšta bačka apačioje. Krentantis vanduo atrodo įspūdingai, nors pats slenkstis nėra labai sudėtingas. Svarbu įplaukti teisinga trajektorija ir leistis su pagrindine, 2-3 metrų pločio krentančia srove. Nukrypęs labiau į kairę nors šoną galima užšokti ant uolų ir tada jau ko gero tektų verstis. Visi nušokame ir plaukiam toliau apie kilometrą iki slenksčio Aurora. Apžiūrim. Jis prasideda ties nedideliu dešiniuoju intakėliu staigiu kairiu posūkiu. Posūkio pabaigoje dvipakopė apie 1 metro bendro kritimo nuopyla, už 10 metrų nuo jos nuo kairio kranto į srovę įsirėžia smaili lygintuvo (arba laivo Aurora) formos uola. Prie mūsų vandens didelių problemų nebuvo, bet esant aukštam vandeniui čia susidaro labai stiprus prispaudimas į plyšį. Ant uolos pritvirtinta memorialinė lentelė – 2003 metais čia žuvo trys žmonės. Dar po kiek laiko Gediminas pastebi, kad su kajaku kažkas ne taip. Stojam apžiūrėti atrandam nemažai skylių – plyšo Gedimino laivo dugnas, o Jonas rado net tris skylės – vieną šone ir dvi dugne. Valandą sugaištam siūdami ir klijuodami. Ir leidžiamės toliau – visą laiką gan stiprios rėvos ir iki nakvynės vietos dar praplaukėm porą slenksčių.

Nuo ryto nuplaukėm 17 kilometrų ir stojam dešiniajame krante trys kilometrai žemiau intako Antonov Korgon. Jonas randa dar dvi skylės dugne ir klijuodamas sunaudoja visus klijus. Geriau būtų daugiau nesuplėšyti kajakų. Verdam

vakarienę, Gediminas pagauna pirmąją ir kaip vėliau paaiškėjo ir paskutiniąją žuvį. Charius, arba lietuviškai kiršlys, apie 400 gramų.

Judėjimo laikas – 6 val. Nuplaukėm 17 kilometrų. Aukščių skirtumas: 1036-812 m. Nakvynė ties slenksčiu Stupenjka, dešiniajame Korgono krante.

10 diena (rugpjūčio 25 d.).

Paskutinė plaukimo Korgonu diena. Priešaky sunkiausia atkarpa. Gal dėl to šiandien pajudame net 11 valandą. Įveikiam iš eigos slenksčius Razinia ir Želob, stojam apsižvalgyti ties slenksčiu Stupenjka. Tai beveik visos upės pločio metro aukščio nuopyla. Prie vidutinio vandens susidaranti bačka ne itin stipri. Toliau jau darėsi nelengva atskirti kur slenkstis, kur tiesiog stipri rėva. Praplaukiam po Čiortovyj most (Velnių tiltas) ir dar kilometrą rėvų iki slenksčio Siurpriz. Čia dviejų iš mūsų iš tikrųjų laukė siurprizas. Stipri centrinė srovė, laviravimas tarp akmenų – iš principo slenkstis nesiskiria nuo iki jo esančių rėvų, jei ne pabaigoje esanti metrinė ir labai suktos srovės bačka. Pirmas plaukęs Gediminas dideliu greičiu ją prašoka, Arūnas ir Jonas apsiverčia, Mindaugas praplaukia. Išsigręžiam ir plaukiam toliau. Už kokių 800 metrų turėtų būti paskutinis, bene sudėtingiausias slenkstis Abzac. Rėvos tiek sustiprėja, kad jau sudėtinga nustatyti ar tai jau slenksčio pradžia ar ne. Srovėje atsiranda aušti uoliniai „pirštai“, ir koridoriai tarp jų. Gediminas vėl pirmas, jį slenksčio pabaigoje prispaudžia prie vieno iš „pirštų“, bet išsisuka. Jonas irgi vos vos, bet prašoka. Arūnas suabejoja ar pro čia jie plaukia – kairiau matyti lyg ir palankesnis praplaukimas. Sukteli kairėn, bet tarpas tarp uolų pasirodo lyg ir per siauras, persigalvojo ir tos dvejonės reiškė stiprų ir tiesų prispaudimą prie uolos ir apsivertimą. Mindaugas praplaukė sėkmingai. Stojam pertraukėlei – reikia atgauti kvapą. Nors praplaukėm vos 4 kilometrus nuo nakvynės vietos, bet adrenalino gavom visai dienai... Perplaukti sudėtingiausi slenksčiai.

Toliau dar pora kilometrų rėvų ir upė nusiramina. Ties automobilių tiltu laivus net tenka pasivilkinti – sąnašynas, pasidaro seklu. Keli kilometrai už tilto upė Korgonas įteka į Čaryšą, dar už kilometro Čaryšu priplaukiam jau pažįstamą Korgono kaimą. Jonas lieka lopyti savo kajako skylių, o mes einam į parduotuvę. Pasipildom maisto atsargas ir leidžiamės Čaryšu. Mums reikia priplaukti kaimą Čaryšskoje, nes kelio į jį nėra, reikėtų važiuoti per aplink – atgal į Ust-Kumyrą, Ust-Kaną. Tad laukia apie 75 kilometrai irklavimo gan didele upe. Nors pirmus 15-20 kilometrų atsipalaiduoti irgi negalima – pasitaiko gana galingų rėvų su bačkutėmis. Ne veltui Čaryšas charakterizuojamas kaip II sudėtingumo kategorijos upė. Šiandien dar nuplaukiam 21 kilometrą Čaryšu ir stojam nakvynei dešiniajame krante, 6 kilometrai žemiau Boljšaja Tatarka intako. Pasidžiaugiam, kad oras visą dieną buvo puikus.

Judėjimo laikas – 3,5 val. Korgonu ir 5 val. Čaryšu. Nuplaukėm 14 km. Korgonu ir 21 km Čaryšu. Aukščių skirtumas: 812-565 (Korgono žiotys) m. Nakvynė dešiniajame Čaryšo krante, 6 km. žemiau intako Boljšaja Tatarka.

11 diena (rugpjūčio 26 d.).

Šiandien pajudėjome labai anksti – 9.30. Visą dieną džiugino puikus oras – švietė saulė, danguje nei debesėlio. Plaukti kiek nuobodoka, bet už tat jau turime laiko pasigrožėti kalnais. Pakrantėse nemažai žvejų – žvejoja nuo kranto, įbridę su ilgaauliais batais, nuo arklio, stovinčio vandeny ar iš džipo nuo pat kranto.

Jau prie Krasnyj Partizan, dar likus kokiems 7 kilometrams iki Čaryšskoje pradėjo jaustis civilizacija – upės vanduo pasidarė nebeskaidrus, atsirado nekoks kvapas. Sustojom Čaryšskoje gale, padžiovėm kajakus, rūbus ir patraukėm į miestelį aiškintis autobusų tvarkaraščio į Barnaulą. Pasirodo autobusas išvyksta 23 valandą. Nusprendžiam, kad mums nėra reikalo čia pasilikti nakvynei. Važiuojam į Barnaulą, kur turėsime dvi dienas iki lėktuvo. Pakuojamės ir traukiam į autobusų stotį. Žygis baigtas. Na o naktinį 7 valandų trukmės važiavimą priešvaniniu perpildytu PAZ'iku vieningai priskiriame V-ai sudėtingumo kategorijai.

Judėjimo laikas – 7 val. Nuplaukėm 53 km. Nakvynė važiuojančiame PAZ'ike ir Barnaulo viešbutyje „Kolos“.

12 diena (rugpjūčio 27 d.).

Atvykstame į Barnaulą, apsistojame viešbutyje „Kolos“.